

З 1 липня 2007 року в Україні набув чинності ДСТУ ГОСТ 7.1: 2006 "Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання". Він є базовим для системи стандартів, правил та методичних посібників зі складання бібліографічного опису.

Новий стандарт було введено на заміну п'яти стандартів — ГОСТ 7.1—84 СИБИД "Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления"; ГОСТ 7.16—79 "СИБИД. Библиографическое описание нотных изданий"; ГОСТ 7.18—79 "СИБИД. Библиографическое описание картографических изданий"; ГОСТ 7.34—81 "СИБИД. Библиографическое описание изоизданий"; ГОСТ 7.40—82 "СИБИД. Библиографическое описание аудиовизуальных материалов".

ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 вміщує універсальні правила, спільні для всіх видів опублікованих та неопублікованих документів на будь-яких носіях: книг, періодичних та продовжуваних видань, нотних, картографічних, аудіовізуальних, образотворчих, нормативних та технічних документів, депонованих рукописів, мікроформ, електронних ресурсів; складової частини документів; групи однорідних та різнорідних документів. Всі види документів описуються із застосуванням 8 областей бібліографічного опису. До складу яких входять :

- *область назви і відомостей про відповідальність;*
- *область видання;*
- *область специфічних відомостей;*
- *область вихідних відомостей;*
- *область фізичної характеристики;*
- *область серії;*
- *область приміток;*
- *область стандартного номера (чи його альтернативи) та умов доступності.*

Кожна з цих областей складається з елементів, які поділяються на обов'язкові та факультативні. У бібліографічному описі можуть бути тільки обов'язкові чи **обов'язкові та факультативні** елементи. Обов'язкові елементи містять бібліографічні відомості, які забезпечують ідентифікацію документа, їх наводять у будь-якому описі. Необхідність застосування та набір факультативних елементів визначається бібліографувальною установою.

У новому стандарті є суттєві зміни порівняльно із старими правилами бібліографічного опису документів.

Розширився набір **обов'язкових елементів** бібліографічного опису. Вони мають такий перелік:

- *перші відомості про відповідальність в усіх областях (області назви та відомостей про відповідальність, області видання, області серії);*
- *додаткові відомості про видання;*
- *ім'я видавця, розповсюджувача тощо;*

- *основна назва серії та підсерії;*
- *Міжнародний стандартний номер серіального видання, що було надано серії чи підсерії (ISSN);*
- *номер випуску серії чи підсерії;*
- *окремі примітки в описі певних видів документів (в описі електронних ресурсів — примітки про джерело основної назви, примітки про системні вимоги).*

Як бачимо, введено нові назви для двох областей опису, що відповідають їхньому наповненню: це область фізичної характеристики та область стандартного номера (чи його альтернатива) й умов доступності.

Заголовок від опису відокремлюють **крапкою**. Области опису відокремлюють одна від одної **крапкою і тире**. При повторенні окремих областей повторюють крапку і тире, за винятком області серії (*відомості про кожну серію беруться в окремі круглі дужки без знаку крапка і тире міжними*).

Відомості, що запозичені не з приписного джерела інформації, наводять у **квадратних дужках** (уклад. В. Петренко [та ін.] або [б. м.] (без місця) тощо). Необхідно зазначити, що квадратні дужки застосовуються у межах однієї області. Якщо суміжні елементи відносяться до різних областей, то кожен елемент береться в окремі квадратні дужки.

Відповідно до нового стандарту, для розрізнення приписної та граматичної пунктуації застосовують проміжок в один друкований знак до і після приписного знака. **Проміжки між знаками та елементами опису є обов'язковими**. Виняток — крапка та кома — проміжки залишають тільки після них. Знаки крапка з комою та три крапки до винятку не відносяться

В області назви та відомостей про відповідальність вперше введено новий елемент — загальне позначення матеріалу. Це факультативний елемент, який доцільно зазначати в описі для інформаційних масивів, що вміщують відомості про документи різних видів. Загальне позначення матеріалу приводиться після основної назви у квадратних дужках з прописної (великої) літери.

[Текст]

[Електронний ресурс]

[Відеозапис]

[Звукозапис]

[Ізоматеріал]

[Карти]

[Комплект]

[Кінофільм]

[Мікроформа]

[Мультимедія]

[Ноти]

[Рукопис]

Змінено правила вживання у бібліографічному описі **великої та малої літер**. Великі літери застосовують відповідно до сучасних правил граматики

тієї мови, на якій складений бібліографічний опис, незалежно від того, які букви спожиті в джерелі інформації. З великої літери починають перше слово кожної області, а також перше слово наступних елементів: загального позначення матеріалу ([Текст], [Електронний ресурс], [Карта] тощо) і будь-яких заголовків у всіх областях опису. Решту всіх елементів записують з маленької букви. Зберігають великі і малі літери тільки в офіційних найменуваннях сучасних організацій і інших іменах власних.

Особливу увагу необхідно приділяти **відомостям про відповідальність**. У відповідності до основних принципів ISBD, відомості про відповідальність у бібліографічному описі слід наводити в тому вигляді, в якому вони зазначені в документі. За старими нормами авторів твору, що зазначені у заголовку бібліографічного запису, не наводили у відомостях про відповідальність, тому в описі були відсутні перші відомості про відповідальність у тій формі та обсязі, як вони були зазначені в документі. Якщо опис доповнюється заголовком бібліографічного запису, ім'я особи в заголовку наводять у формалізованому вигляді: спочатку прізвище, потім ім'я (можливо ім'я та по батькові) або псевдонім. Тільки у відомостях про відповідальність є можливість зазначити, в якому вигляді особа, що несе інтелектуальну чи іншу відповідальність за документ, представлена в документі. Перші слова, що відносяться до назви та відомостей про відповідальність записуються з малої літери, якщо вони не є власними назвами, першими словами назви чи цитатами.

Зміни що стосуються області видання. Відомості про видання наводять у формулюванні та послідовності, зазначеній у джерелі інформації: порядковий номер видання не виноситься на перше місце, як це було раніше. Додаткові відомості про видання (виправлене, стереотипне, перероблене тощо) та перші відомості про відповідальність, що відносяться до конкретного зміненого видання твору, є обов'язковими елементами.

Область вихідних відомостей. Зміни в області вихідних відомостей пов'язані з формою представлення відомостей про місце видання, ім'я видавця: їх слід наводити у формі та відмінку, зазначених у джерелі інформації, а не лише в називному відмінку. Відомості про видавця за новим стандартом мають статус обов'язкового елемента. Рік видання, навіть тоді, коли відомості про нього відсутні в документі, повинен бути встановлений хоча б приблизно. В таких випадках дату видання наводять у квадратних дужках разом зі знаком запитання, наприклад: [2007?]. Позначення "б. р." (без року) в описі не наводять.

В області фізичної характеристики введено новий елемент — специфічне позначення матеріалу. Після відомостей про кількість фізичних одиниць зазначають позначення фізичного носія документа, наприклад:

1 електрон. опт. диск

1 папка (24 окр. арк.)

Зміни в **області серії** пов'язані зі збільшенням кількості обов'язкових елементів. Обов'язковими елементами області серії є: основна назва серії та підсерії; Міжнародний стандартний номер серіального видання (ISSN); номер випуску серії та підсерії. Ще одне нововведення в області серії вже було згадане: це правило зазначення декількох серій. Відомості про кожну з них беруться у круглі дужки та відокремлюються проміжком.

Область приміток. Тут також відбулися деякі зміни. Необхідно відзначити, що область приміток в цілому факультативна, але під час опису деяких об'єктів, окремі примітки є обов'язковими: примітки про джерело основної назви, про системні вимоги в описі електронних ресурсів, відомості про депонування в описі депонованої наукової роботи.

Необхідно підкреслити, що всі ті зміни, що були прийняті для однорівневого опису, розповсюджуються і на багаторівневий опис багатотомних, серіальних документів.

В ДСТУ також наведені приклади опису різних документів з усіма областями опису та знаками пунктуації.

Новий ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 покликаний забезпечити впровадження сучасних автоматизованих технологій опрацювання документів, ведення інформаційних баз даних; ефективність пошуку та використання документів всіх видів та типів; результативний обмін бібліографічною інформацією між інформаційними службами, бібліотеками, видавцями та книготорговельними організаціями як в середині країни, так і за кордоном.

Стандарт не поширюється на бібліографічні посилання. ДСТУ ГОСТ 7.1-2003 замінює ГОСТ 7.1-84, але в частині бібліографічного опису залишається відкритим питання оформлення бібліографічних посилань на джерела. Тобто, мова йде про те, де розміщувати посилання (у усерединітекстових, підстрочних або затекстових примітках). До того, як вийде майбутній стандарт про посилання, при оформленні їх необхідно керуватись вимогами ГОСТу 7.1-84:

Библиографическое описание документа. Общие требования и правила. Приложение 2 : Библиографические ссылки, библиографическое описание в прикнижных и пристатейных библиографических списках. Самі ж документи у бібліографічних посиланнях необхідно описувати з урахуванням вимог ДСТУ ГОСТ 7.1-2003.

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
у списках літератури при написанні курсових, дипломних та
дисертаційних робіт**

Книги

Однотомні видання

Один автор

Дмитренко І. А. Екологічне право України : підручник для вищих навч. закладів / Іван Адамович Дмитренко. — 2-е вид., перероб. та доп. — М. : Юрінком Інтер, 2001. — 351 с.

Заїка Ю. О. Українське цивільне право : навч. посібник / Юрій Олександрович Заїка. — Київ : Правова єдність, 2008. — 367 с.

Селецький С. І. Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посібник для студ. вузів / Станіслав Іванович Селецький. — Київ : Центр учбової літ., 2008. — 495 с.

Салтевський М. В. Криміналістика (у сучасному викладі) : підручник для вузів / Михайло Васильович Салтевський ; Нац. акад. внутрішніх справ України. — Київ : Кондор, 2006. — 586 с.

Селецький С. І. Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посібник для студ. юрид. вузів і юрид. фак. / Станіслав Іванович Селецький ; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини "Україна". — Київ : Центр учбової літ., 2007. — 503 с.

Два автори

Высоцкий А. Ф. Черноморско-Азовский бассейн: правовые вопросы использования пространств и ресурсов / А. Ф. Высоцкий, В. П. Цемко. — Київ : Наук. думка, 1991. — 252 с.

Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. — Київ : Прецедент, 2006. — 93 с. — (Юрид. б-ка. Б-ка адвоката).

Гриценко В. И. Дистанционное обучение: теория и практика / В. И. Гриценко, В. В. Колос. — Київ : Наук. думка, 2004. — 375 с.

Три автори

Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. — Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. — 265 с.

Баб'як О. С. Екологічне право України : навч. посібник для вузів / Олексій Степанович Баб'як, Петро Дмитрович Біленчук, Юрій Онисимович Чирва. — Київ : Атіка, 2000. — 216 с.

Понікаров В. Д. Цивільне право : навч. посібник для студ. вузів / В. Д. Понікаров, С. М. Попова, Д. В. Назаренко. — Київ : Центр учб. літ., 2007. — 196 с.

Чотири, п'ять і більше авторів

Соціальне становлення дитини у прийомній сім'ї: соціальний супровід : навч.-метод. посібник / Л. С. Волинець, А. Й. Капська, Н. М. Комарова [та ін.]. — Київ : Укр. ін-т соціальних досліджень, 2000. — 127 с.

Криміналістика : підручник для студ. юрид. спец. вищ. закл. освіти / Василь Миколайович Глібко, Анатолій Леонідович Дудніков, Володимир Андрійович Журавель [та ін.] ; за ред. Валерія Юрійовича Шепітька ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. — Київ : Ін Юре, 2001. — 682 с.

Екологічне право. Особлива частина : підручник : повний акад. курс для студ. юрид. вузів та фак. / В. І. Андрейцев, Г. І. Балюк, А. Г. Бобкова [та ін.] ; за ред. Володимира Івановича Андрейцева ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, НАН України. — Київ : Істина, 2001. — 543 с.

Кримінальне право України : практикум : навч. посібник / П. П. Андрушко, П. В. Кобзаренко, П. С. Матишевський [та ін.] ; за ред. С. С. Яценка. — 2-е вид., перероб. і доп. — Київ : Юрінком Інтер, 2004. — 591 с.

Психологія менеджмента / Власов П. К., Липницький А. В., Луцихина И. М. [и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. — 3-е изд. — Харків : Гуманитар. центр, 2007. — 510 с.

Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посібник для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська [та ін.]. — Київ : Укр. ін-т соц. досліджень, 2005. — 115 с. — (Сер. «Формування здорового способу життя молоді» : у 14 кн. ; кн. 13).

Без автора

Голод 1933 року в Україні : свідчення про винищення Москвою українського селянства / упоряд. Ю. С. Семенко. — 2-е вид., доп. — Дніпропетровськ ; Мюнхен, 1993. — 223 с.

Колективізація і голод на Україні, 1929-1933 : зб. док. і матеріалів / упоряд. : Г. М. Михайличенко, Є. П. Шаталіна ; відп. ред. С. В. Кульчицький ; АН України, Ін-т історії України [та ін.]. — 2-е вид., стереотип. — Київ : Наук. думка, 1993. — 734 с.

Воскресіння мертвих: українська барокова драма : антологія / [упоряд. В. О. Шевчук]. — Київ : Грамота, 2007. — 638 с.

Матеріали конференцій, з'їздів

Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників [«Молодь України і аграрна реформа»], (11—13 жовт. 2000 р., Харків) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. — Харків, 2000. — 167 с.

Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на респ. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. — Київ : ІСОА, 2002. — 147 с.

Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6—9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. ред. В. Т. Трощенко ; НАН України, Ін-т пробл. міцності. — Київ : ІПМ, 2000. — С. 559—956, XIII, [2] с. — (Ресурс - 2000).

Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій : зб. наук. праць / наук. ред. В. І. Моссаковський. — Дніпропетровськ : Навч. кн., 1999. — 215с.

Ризикологія в економіці та підприємстві : зб. наук. праць за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27-28 берез. 2001 р. / М-во освіти і науки України, Держ. податк. адміністрація України [та ін.]. — Київ : КНЕУ, 2001. — 452 с.

Законодавчі та нормативні документи

Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — Київ : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Б-ка офіційних видань).

Медична статистика статистика : зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько ; МНІАЦ мед. статистики. — Київ : Медінформ, 2006. — 459 с. — (Нормативні директивні правові документи).

Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристроїв посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій : СОУ-Н ЕЕ 39.501:2007 / М-во палива та енергетики України. — Офіц. вид. — Київ : ГРІФРЕ, 2007. — VI, 74 с. — (Нормативний документ Мінпаливенерго України ; Інструкція).

Препринти

Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем злектронов / Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. — Препринт. — Харків : ННЦ ХФТИ, 2006. — 19 с. — (Препринт / НАН України, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т» ; ХФТИ 2006-4).

Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. — Препринт. — Чорнобиль : Ін-т проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. — 7, [1] с. — (Препринт / НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС ; 06-1).

Словники

Археологические памятники Одесской области : справочник / Гудкова А. В., Охотников С. Б., Субботин Л. В., Черняков И. Т. — Одесса, 1991. — 183 с.

Українсько-німецький тематичний словник / уклад. Н. Яцко [та ін.]. — Київ : Карпенко, 2007. — 219 с.

Борейко В. Е. Словарь по гуманитарной экологии / Владимир Евгеньевич Борейко и Николай Владимирович Морохин ; Киев. эколого-культурный центр. — Київ : Киев. еколого-культурний центр, 2001. — 94 с. — (Природоохранный пропаганда).

Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основн., термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закладах / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. — Київ : Європ. ун-т, 2007. — 57 с.

Європейський Союз : словник-довідник / ред.-упоряд. М. Марченко. — 2-е вид., оновл. — Київ : К.І.С., 2006. — 138 с.

Каталоги

Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : каталог- довідник / авт.-упоряд. М. Зобків [та ін.]. — Львів : Новий час, 2003. — 160 с.

Університетська книга : осінь, 2003. — [Суми : Унів. кн., 2003]. — 11 с.

Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Горницкая И. П., Ткачук Л. П. — Донецк : Лебедь, 2005. — 228 с.

Бібліографічні покажчики

Куц О. С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році / О. Куц, О. Вацеба. — Львів : Укр. технології, 2007. — 74 с.

Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997 — 2005 роки / [уклад. : Кирись Б. О., Потлань О. С.]. — Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. — 11 с. — (Сер. “Бібліографічні довідники” ; вип. 2).

Атласи

Анатомія пам'яті : атлас схем і рисунків провідних шляхів і структур нервової системи, що беруть участь у процесах пам'яті : посібник для студ. та лікарів / О. Л. Дроздов, Л. А. Дзяк, В. О. Козлов, В. Д. Маковецький. — 2-е вид., розшир. та доп. — Дніпропетровськ : Пороги, 2005. — 218 с.

Куерда Х. Атлас ботаніки / Хосе Куерда ; [пер. з ісп. В. Й. Шовкун]. — Харків : Ранок, 2005. — 96 с.

Стандарти

Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, ЮТ) : ДСТУ ІЗО 7000:2004. — [Чинний від 2006-01-01]. — Київ : Держспоживстандарт України, 2006. — IV, 231 с. — (Національний стандарт України).

Якість води. Словник термінів : ДСТУ ІЗО 6107-1:2004 — ДСТУ ІЗО 6107-9:2004. — [Чинний від 2005-04-01]. — Київ : Держспоживстандарт України, 2006. — 181 с. — (Національні стандарти України).

Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (ЕІЧ 61010-2-020:1994, ЮТ) : ДСТУ ЕІМ 61010-2-020:2005. — [Чинний від 2007-01-01]. — Київ : Держспоживстандарт України, 2007. — IV, 18 с. — (Національний стандарт України).

Багатомний документ

Професори Одеського (Новоросійського) університету : біогр. словник : в 4 т. / відп. ред. В. А. Сминтина ; заст. відп. ред. М. О. Подрезова ; авт. вступ. ст. В. М. Хмарський ; упоряд. та бібліогр. ред. В. П. Пружина, В. В. Самодурова ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. — 2-е вид., доп. — Одеса : Астропринт, 2005. — Т. 1 : Ректори. — 124 с. ; Т. 2 : А-І. — 509 с. ; Т. 3 : К-П. — 597 с. ; Т. 4 : Р-Я. — 629 с.

Сминтина В. А. Оптика. Ч. 3 : навч. посібник : у 3-х ч. / В. А. Сминтина. — Одеса : Астропринт, 1999 — 2007. — Ч. 3. — 98 с. : мал.

Історія Національної академії наук України, 1941—1945 / упоряд.

Л. М. Яременко [та ін.]. — Київ : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007. — (Джерела з історії науки в Україні). — Ч. 2 : Додатки. — 573, [1] с.

Межгосударственные стандарты : каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ «Леонорм-Стандарт», 2005. — (Сер. «Нормативная база предприятия»). — Т. 1. — 277 с.

Дарова А. Т. Неисповедимы пути Господни... Дочь врага народа : трилогия / А. Дарова. — Одесса : Астропринт, 2006. — (Сочинения : в 8 кн. / А. Дарова ; кн. 4).

Реабілітовані історією. Житомирська область : [у 7 т.]. — Житомир : Полісся, 2006. — (Наук. - док. сер. «Реабілітовані історією» : у 27 т. / голов. редкол. : Тронько П. Т. (голова) [та ін.]). — Кн. 1 / редкол. : Синявська І. М. (голова) [та ін.]. — 721, [2] с.

Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч. 1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова. — Київ : НТУУ «КПІ», 2006. — 125 с.

Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. — Х. : Халімон, 2006. — 175, [1]с.

Межгосударственные стандарты : каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ «Леонорм-стандарт», 2006 — 2007. — (Сер. «Нормативная база предприятия»). — Т. 5. — 2007. — 264 с.; Т. 6. — 2007. — 277 с.

Депоновані наукові праці

Социологическое исследование малых групп населения / В. И. Иванов [и др.] ; М-во образования Рос. Федерации, Финансовая академия. — М., 2002. — 110 с. — Деп. в ВИНТИ 13.06.02, № 145432.

Разумовский В. А. Управление маркетинговыми исследованиями в регионе / В. А. Разумовский, Д. А. Андреев. — М., 2002. — 210 с. — Деп. в ИНИОН Рос. акад. наук 15.02.02, № 139876.

Картографічні матеріали

Карти

Карта Южной России, княжества Греческого, госуд. Соедин. Ионических островов, Европейской Турции и частей Австрийской империи, Азиатской Турции и Персии / сост. кап. Позняковым 1828, испр. по трактатам Адрианопольскому и Лондонскому 1830 года. — 2 см — 100 верст. — [Б.м.], [1830].

Карта Новороссии. — 1 англ. дюйм : 40 верст // Россия. Полное географическое описание нашего отечества. Т. 14 : Новороссия и Крым. / под ред. В.П. Семенова-Тянь-Шанского. — Спб., 1910. — У додатку.

Атласи

Україна : екол.-геогр. атлас, присвяч. Всесвіт. дню науки в ім'я миру та розвитку, згідно з рішенням 31 сесії ген. конф. ЮНЕСКО / редкол. : С. С. Куруленко [та ін.] ; Рада по вивченню продукт. сил України, НАН України [та ін.]. — 1:200 000 [та ін.]. — Київ : Варта, 2006. — 1 атл. (217, 1] с.).

Дисертації

Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси : дис.... д-ра фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. — Київ, 2005. — 276 с.

Автореферати дисертацій

Новосад І. Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис.... канд. техн. наук : 05.02.08 / І. Я. Новосад. — Тернопіль, 2007. — 20, [1] с.

Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.13.06 / Нгуен Ші Данг. — Київ, 2007. — 20 с.

Авторські свідоцтва

А. с. 1007970 СССР, МКИ³ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). — № 3360585/25-08 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12. — 2 с.

Патенти

Пат. 2187888 Российская Федерация, МПК Н 04 В 1/38, Н 04 и 13/00. Приемопередающее устройство / Чугаева В. И. ; заявитель и патентообладатель Воронеж, науч.-исслед. ин-т связи. — № 2000131736/09 ; заявл. 18.12.00 ; опубл. 20.08.02, Бюл. №23 (П ч.). — 3 с.

Електронні ресурси

Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій : навч. посібник для студ. мед. вузів III—IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. — 80 Min / 700 MB. — Одеса : Одес. мед. ун-т, 2003. — (Б-ка студента-медика). — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. — Систем. вимоги : Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000. — Назва з контейнера.

Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. — Київ : CD- вид-во «Інфодиск», 2004. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. — (Всеукр. перепис населення, 2001). — Систем. вимоги : Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; Windows 98/2000/NT/XP. — Назва з титул. екрану.

Аналітичний бібліографічний опис документа

Частина книги

Конвенція ООН по морському праву от 10 декабря 1982 года // Международное право в документах / сост. : Н. Т. Блатова, Г. М. Мелков. — 2-е изд. — М., 1997. — С. 358-437.

Александров А. В. Святой в житийной литературе / Александров А. В. // Национально-культурный компонент в текстах мировой литературы : учеб.

пособие. — Одесса, 2004. — С. 10-27.

Андронати С. А. О комплексном плане исследований и разработок на острове Змеиный, учрежденном НАН Украины / Андронати С. А. // Про перспективи комплексу наукових досліджень на острові Зміїний і прилеглому шельфі : матеріали наук. - практ. конф.- наради, 22 лют. 2003 р., Київ / НАН України, Укр. реєстрове козацтво. — Донецьк, 2003. — С. 25-29.

Голубенко Л. Н. Обновление целей преподавания иностранных языков в XXI столетии / Л. Н. Голубенко, М. А. Панченко, В. П. Коляда // Міжнародна науково-практична конференція з питань методики викладання іноземної мови : пам'яті проф. В. Л. Скалкіна (5-16 лют. 2007 р., м. Одеса). — Одеса : Астропринт, 2007. — С. 23-34.

Белявский Ю. В. Методические рекомендации относительно дистанционного обучения / Ю. В. Белявский, А. В. Леонова // Удосконалення підготовки фахівців : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (26-28 трав. 2004 р., м. Одеса). — Одеса, 2004. — С. 27-29.

Праслов'яни в Українських Карпатах: свідчення гідро- та оронімії / Карпенко Ю. О. // Мовознавство : доп. та повідомлення на IV міжнар. конгресі українців. — Київ : Пульсари, 2002. — С. 278-282.

Ярхо В. Н. Ахилл, Ахиллес / Ярхо В. Н. // Мифы народов мира : энциклопедия : в 2 т. — 2-е изд. — М., 1991. — Т. 1. — С. 137-140.

Частина періодичного видання

Про Загальнодержавну програму підтримки молоді на 2004 — 2008 роки : закон України від 18 листоп. 2003 р. N 1281-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2004. — № 11. — Ст. 144.

Об утверждении Положения об охране континентального шельфа СССР : постановление Совета Министров СССР // Собрание постановлений Правительства СССР. — 1974. — № 3. — Ст. 18.

Газети

Питання про статус острова Зміїний закрито // Уряд. кур'єр. — 2003. — 20 черв.

Про відзначення у 2007 році Дня пам'яті жертв голодоморів : указ

Президента України від 2 листоп. 2007 р. N 1056/2007 // Уряд. кур'єр. — 2007. — 6 листоп.

Карпенко Ю. О. Берегиня / Карпенко Ю. О. // Вивчаємо українську мову та літературу. — 2008. — Березень (№ 8). — С. 38.

Дмитренко Н. Зміїна справа / Дмитренко Н. // Україна молода. — 2004. — 6 листоп.

Частина продовжуваного видання

Бардина Н. В. Категорія «релятивне свойство» в словацких народних песнях / Бардина Н. В. // Слов'янський збірник. — 2001. — Вип. 8. — С. 57-62.

Карпенко Ю. О. Стилїстика топонїмії / Карпенко Ю. О. // Записки з романо-германської філології. — Одеса, 2008. — Вип. 20. — С. 53-59.

Частина електронного документа

Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про молодіжні та дитячі громадські організації" : постанова Верховної Ради України від 20 січ. 2005 р. № 2387 -IV // Лїга — Закон.

Питання будівництва у м. Києві Меморіального комплексу пам'яті жертв Голодоморів України : розпорядження Кабінету Міністрів від 23 лип. 2008 р. N 1094 // Лїга — Закон. — 1 файл. — KR081094.LHT. — Назва з екрану.

Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : підсумки 10-ї Міжнар. конф. «Крим-2003» / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник. — 2003. — № 4. — С. 43. — Режим доступу до журн. : <http://www.nbuv.ua/articles/2003/03klinko.htm>.

Приклади бібліографічного опису у бібліографічних посиланнях

У тексті:

С. М. Троицкому принадлежат также многочисленные статьи, очерки и публикации источников о дворянстве и его идеологии в феодальном землевладении и ренте²

У посиланні:

²О творчестве и жизненном пути С. М. Троицкого см. : Преображенский А. А. Сергей Мартинович Троицкий / Преображенский А. А. // Новая и новейшая история. — 2006. — № 6. — С. 235-236. ; Юхт А. П. О научном наследии С. М. Троицкого // Ист. зап. — 1997. — Т. 198. — С. 341-360.